

به نام خداوند بخشنده و مهربان

دانشگاه اصفهان

دانشکده مهندسی کامپیوتر

گروه نرم افزار

بازیابی پیشرفته اطلاعات

پروژه پایانی

فاز اول

استاد: دکتر الهام اسماعیلی

ارائه دهندگان:

امیر سرتیپی ۹۹۳۶۱۴۰۱۹

مهدی مالوردی ۹۹۳۶۴۴۰۱۲

فهرست مطالب

۳ فاز اول
۳ متد drop_coulmns
۳ متد delete_existing_index
۳ متد delete_stop_words
۳ متد csv_reader_index
۴ فاز دوم
۴ روش skipgram
۵ متد delete_stop_words
۵ متد convert_to_vector

فاز اول

در این پروژه قصد داریم بر روی مجموعه‌ای از کتاب انگلیسی که اطلاعات در یک فایل csv ذخیره شده است را به کمک الاستیک ایندکس کنیم. زبان استفاده شده برای کد نویسی زبان پایتون می‌باشد و به کمک کتابخانه‌ای که مربوط به الاستیک می‌باشد با API های آن ارتباط برقرار می‌شود. پورتنی که الاستیک بر روی آن اجرا می‌شود همان مقدار دیفالت (localhost:9200) می‌باشد. در ادامه به ترتیب روند کاری و متدهای داخل پروژه توضیح داده خواهند شد. پروژه و مستندات آن از طریق این [لینک](#) در بر روی گیت در دسترس می‌باشد.

متد drop_columns

با توجه به این که نیازی به ایندکس کردن صفحات HTML کتاب‌ها نیست این متد یک پیش‌پردازشی از داده‌ها را انجام می‌دهد و ستون ۵ ام دیتا ست که مربوط به متن HTML می‌باشد را از csv حذف کرده و در فایل جدید دیگری با نام books.csv می‌نویسد. پس از این عمل حجم قابل توجهی از فایل ورودی که ۲.۸ گیگابایت بود به ۷۲۰ مگ کاهش پیدا کرد.

ورودی‌های این تابع نام فایل csv که می‌خواهیم ویرایش کنیم و ورودی دوم نام فایل خروجی می‌باشد.

متد delete_existing_index

این متد در صورتی که ایندکسی با نام پارامتری که در ورودی دریافت می‌کند بر روی الاستیک وجود داشته باشد، آن را حذف می‌کند.

متد delete_stop_words

برای دقت بیشتر موتور جستجویی که می‌خواهیم بسازیم نیاز است تا کلمات توقفی را حذف کنیم. برای این کار از کتابخانه genism استفاده می‌کنیم که در داخل خود دارای لیستی از کلمات توقفی می‌باشد. ابتدا تکست را تماماً به حروف کوچک تبدیل می‌کنیم. تابع remove_stopwords این کتابخانه یک متن را دریافت و کلمات توقفی را از آن حذف کرده و باز می‌گرداند. در نهایت اطلاعات پردازش شده در books_final.csv نوشته می‌شود. این عملیات نزدیک به ۳ دقیقه (۱۷۰) ثانیه طول کشید که ۱۶۴۵۱۸ رکورد را پردازش کرد. حجم فایل نهایی به نیز به ۴۰۰ مگ رسید.

متد csv_reader_index

این متد با دریافت فایل ورودی و نام ایندکسی که قرار است ساخته شود در ابتدا یک شی از کلاس Elasticsearch ساخته و به آدرس localhost:9200 متصل می‌شود. سپس فایل csv را خوانده و با کمک تابع bulk به صورت دسته‌ای شروع به ایندکس کردن اطلاعات فایل ورودی می‌کند.

بر اساس شکل ۱ زمان اندازه گیری شده که در مشاهده می کنید عملیات ایندکس کرد تقریباً ۱ دقیقه و ۲۰ ثانیه به طول می انجامد.

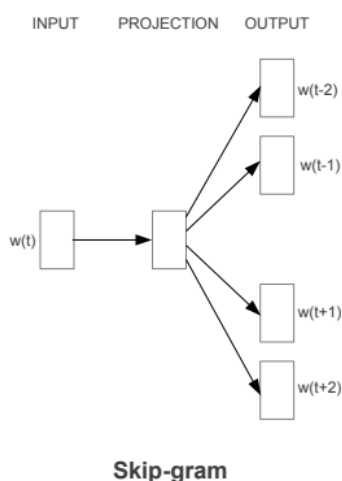
```
done indexing in 130.319310665136  
done !
```

شکل ۱. مقدار زمان ایندکس کردن داده ها

فاز دوم

روش skipgram

برای یادگیری ماشین از داده های خام نیاز است تا این داده ها به ماشین داده بشوند. فرمتی که کامپیوتر متوجه به صورت اعداد هست. در این روش کلمات دارای یک فضای برداری هستند و اگر دوتا کلمه دارای بردار نزدیک به یکدیگر باشد یعنی که این دو کلمه به یکدیگر مربوط هستند. استفاده ای این الگوریتم یکی از تکنیک های یادگیری بدون نظارت است که برای یافتن مرتبط ترین کلمات برای یک کلمه مشخص استفاده می شود. این الگوریتم بر عکس CBOW عمل می کند که کلمه در یافت می کند و یک context رو در خروجی می دهد اما CBOW یک کانتکست به عنوان ورودی هست و در خروجی یک کلمه را تحویل می دهد. در ابتدا کلمات به باید به صورت on hot encode تبدیل شوند. بعد از اون باید کلمه ورودی به شبکه عصبی داده بشود که این میاد و ضرب نقطه ای بین کلمه و و هر کلمه از وکتور رو انجام میدهد و میفرسته به خروجی.

متد delete_stop_words

با توجه به این که ممکن است بعد جستجو بر روی این ابسترکت‌ها قرار گیرد در این فاز ابسترکت‌ها نیز پردازش شده‌اند. همچنین یک رجکس نوشته شده است تا فقط حروف انگلیسی در متن باشند و اعداد، علامت‌ها، اسلش‌ها و مواردی غیر از حروف حذف شوند تا متن بهتر پیش پردازش شود. با این کار عملیات پیش پردازش text_body و abstract به ۲۶۹ ثانیه (۴ دقیقه و ۴۶ ثانیه) رسید.

متد convert_to_vector

برای تبدیل متن‌ها به وکتور از کتابخانه fasttext استفاده شد. این کتابخانه براساس دو الگوریتم توضیح داده شده این عملیات را انجام می‌دهد.

در این تابع ابتدا با کوئری زدن بر روی ایندکس کتاب‌ها ابسترکت تمامی کتاب‌ها دریافت می‌شود. چون ورودی مدل train_unsupervised به صورت فایل txt می‌باشد ابتدا هر ابسترکت هر کتاب را داخل یک فایل نوشته و بعد فایل را به عنوان آرگومان به آن پاس می‌دهیم. سپس پس از ترین شدن در یک لیست یک دیشکنری که شامل مدل ترین شده و آیدی آن داکيومنت هست را برای مراحل بعدی برمی‌گردانیم.